

Texel, november 2017

Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee

Onderzoek aan Kanoeten

Als onderdeel van een langlopend onderzoek naar de ecologie van kanoetstrandlopers *Calidris canutus islandica* en *C. c. canutus* is vanuit de wadvogelgroep van het NIOZ Texel (Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee) in augustus 1998 een kleurringprogramma opgestart. Tot en met november 2017 werden in het Nederlandse Waddengebied 8.270 kanoeten gevangen en van kleurringen voorzien en daarnaast ook nog eens 3.330 vogels op de Banc d'Arguin in West-Afrika (Mauritanië), 133 in het Waddengebied van Sleeswijk-Holstein, 645 langs de Atlantische kust in Frankrijk en 21 in Zuid-Portugal. Het streven voor de komende jaren is om in Nederland 500 kanoeten per jaar te ringen en 200 in Mauritanië. Vanaf 2015 worden er ook weer kanoeten geringd op het wad in de omgeving van La Rochelle in Zuid-Frankrijk.

De kleurringcombinaties bestaan uit vier kleurringen en een vlag (een ring met een soort wimpel). Aan beide poten zitten twee kleurringen aan het loopbeen (de tarsus) met de vlag op acht mogelijke posities (figuur 1). De vlagkleuren die sinds 1998 worden gebruikt zijn weergegeven in figuur 2 en zijn in chronologische volgorde: Geel (Y), Rood (R), Groen (G), Lime (L), Zwart (N) en sinds 2017 weer Geel (Y). Iedere vogel draagt een metalen ring; deze vormt geen onderdeel van de combinatie. Aan het bovenbeen (tibia) kan alleen een vlag zitten, nooit een kleurring!

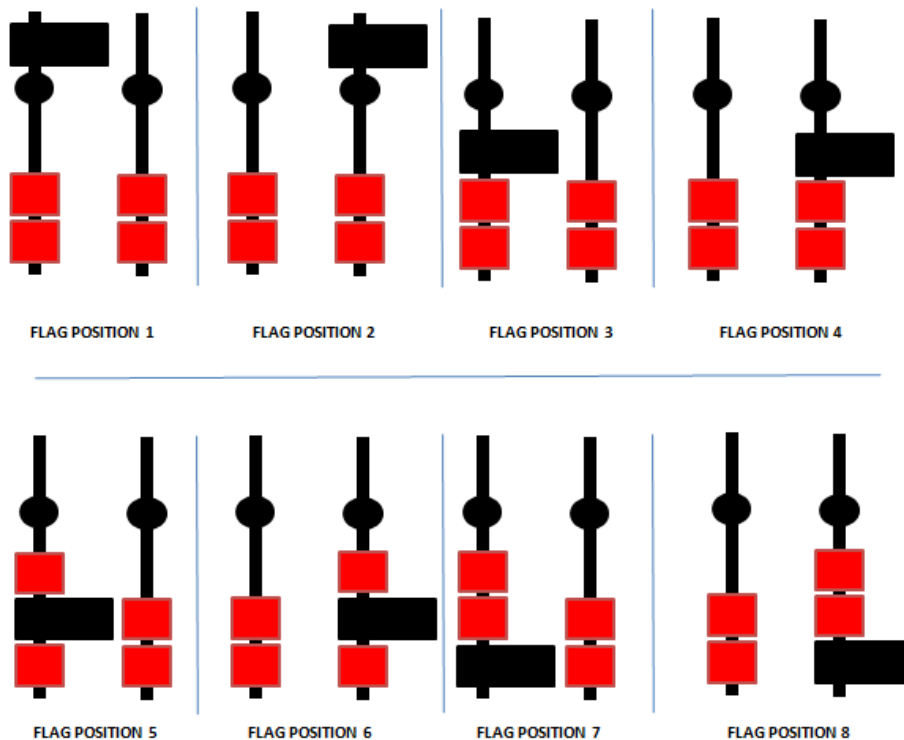
Sinds 2011 worden zwarte vlaggen gebruikt in combinatie met vier kleurringen. De gebruikte kleuren voor deze kleurringen zijn Zwart (wat volgens internationale afspraken geschreven wordt als een N), Rood (R), Geel (Y), Groen (G) en lichtblauw (P van Pale blue). Om een voorbeeld te geven: een kanoet met een rode kleurring boven een gele aan de linker poot en aan de rechter poot een zwarte vlag aan de tibia en twee groene kleurringen aan het loopbeen wordt genoteerd als N2RYGG. De notatie van zo'n code is als volgt: eerst wordt de kleur en positie van de vlag genoteerd en vervolgens de kleurringen van boven naar onder, eerst voor de linker poot en dan voor de rechter (links en rechts vanuit het perspectief van de vogel gezien).

In 2017 zijn we begonnen met het uitgeven van gele vlaggen. De gebruikte kleuren voor de kleurringen zijn gelijk aan de vogels met zwarte vlaggen. Dit zijn Zwart (N), Rood (R), Geel (Y), Groen (G) en lichtblauw (P). Deze kleurringen in combinatie met gele vlaggen zullen we de komende jaren blijven gebruiken. We verwachten dat (bijna) alle oude gele combinaties inmiddels zijn verdwenen uit de populatie. Een voorbeeld van een combinatie met gele vlag is Y4GGYG.

Kleurringen werden in de eerste jaren van het onderzoek gemaakt van een plastic dat 'Darvic' wordt genoemd, momenteel gebruiken we een ander materiaal dat de eigenschappen van plexiglas heeft. Deze ringen hebben niet het eeuwige leven en gaan vaak minder lang mee dan de maximale levensduur van een kanoet. Dit betekent dat er vogels rondvliegen die door ringverlies onvolledige combinaties hebben of ringen hebben die sterk verkleurd zijn (door aanslag of uitbleking als gevolg van ultraviolet licht). Mochten er vogels waargenomen worden met incomplete kleurringcombinaties dan zouden we hiervan ook graag waarnemingen ontvangen, zo kunnen we een idee krijgen van het ringverlies.

Waarnemingen van kanoeten kunnen worden gestuurd naar shorebirds@nioz.nl met een beschrijving van de kleurringcombinatie, de datum en locatie. Aanvullende gegevens die we graag zouden ontvangen zijn: het type terrein, de groeps grootte en eventueel de ringdichtheid (het totaal aantal bekeken vogels en het aantal gekleurde vogels) en het kleed (zomer- of winterkleed, indien mogelijk uitgedrukt in een percentage).

Met vriendelijke groet en bedankt voor uw waarnemingen namens het NIOZ shorebirds team

Figuur 1 Mogelijke posities van de vlag

Yellow flag	Red flag	Green flag	Lime flag	Black flag (N)	Yellow Flag
					
 <u>Yellow</u>	 <u>Yellow</u>	 <u>Yellow</u>	 <u>Yellow</u>	 <u>Yellow</u>	 <u>Yellow</u>
 <u>White</u>	 <u>White</u>	 <u>White</u>	 <u>Lime</u>	 <u>N (black)</u>	 <u>N (black)</u>
 <u>Red</u>	 <u>Red</u>	 <u>Red</u>	 <u>Red</u>	 <u>Red</u>	 <u>Red</u>
 <u>Blue</u>	 <u>Blue</u>	 <u>Green</u>	 <u>Green</u>	 <u>Green</u>	 <u>Green</u>
				 <u>Pale blue</u>	 <u>Pale blue</u>

Figuur 2 Gebruikte vlagkleuren en de bijbehorende kleuren die vanaf 1998 zijn gebruikt. Kanoeten die momenteel worden geringd krijgen een gele vlag.